

**МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE**

**ПРОБЛЕМИ, ПРІОРИТЕТИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
НАУКИ, ОСВІТИ ТА СУСПІЛЬСТВА В ХХІ СТОЛІТТІ**

**ПРОБЛЕМИ, ПРІОРИТЕТИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
НАУКИ, ОСВІТИ ТА СУСПІЛЬСТВА В ХХІ СТОЛІТТІ**

**Збірник тез доповідей
Book of abstracts**

**Частина 2
Part 2**

**23 січня 2025 р.
January 23, 2025**

**м. Рівне, Україна
Rivne, Ukraine**

СЕКЦІЯ 8. УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ (ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ; ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА, СТРАХУВАННЯ ТА ФОНДОВИЙ РИНОК; МЕНЕДЖМЕНТ; МАРКЕТИНГ; ПІДПРИЄМНИЦТВО ТА ТОРГІВЛЯ) SECTION 8. MANAGEMENT AND ADMINISTRATION (ACCOUNTING AND TAXATION; FINANCE, BANKING, INSURANCE AND STOCK MARKET; MANAGEMENT; MARKETING; BUSINESS AND TRADE)	56
<i>Кондєєв Є. С.</i> КОНЦЕПЦІЯ ПІДВИЩЕННЯ ЛОГІСТИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ	56
<i>Литвиненко О. С.</i> ПРИНЦИПИ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ВПРОВАДЖЕННЯМ ІННОВАЦІЙ В АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ	58
<i>Моїсеєнко В. С.</i> КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРНЕТ-МАРКЕТИНГУ ПІДПРИЄМСТВАМИ АГРОБІЗНЕСУ	60
<i>Сук П. Л.</i> РОЗРАХУНОК МЕТОДУ РОЗПОДІЛУ ВИТРАТ МАЙБУТНІХ ПЕРІОДІВ НА ОСНОВІ ПРИБУТКУ ВІД ІНШОЇ НЕОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	62
<i>Шепетько О. М.</i> АУДИТ БАЛАНСУ (ЗВІТУ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН): АКТУАЛЬНІ ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ	64
СЕКЦІЯ 9. МЕДИЧНІ НАУКИ SECTION 9. MEDICAL SCIENCES	66
<i>Железняков О. Ю.</i> ВПЛИВ ОЖИРІННЯ ТА ГЕСТАЦІЙНОГО ЦУКРОВОГО ДІАБЕТУ НА ЕНДОТЕЛІАЛЬНІ ТА ГОРМОНАЛЬНІ ПОКАЗНИКИ У ВАГІТНИХ	66
<i>Мануйлов С. М., Михайловська Н. С.</i> КОМБІНОВАНА ФАРМАКОТЕРАПІЯ ІШЕМІЧНОЇ ХВОРОБИ СЕРЦЯ ПІСЛЯ ПЕРЕНЕСЕНОЇ КОРОНАВІРУСНОЇ ІНФЕКЦІЇ COVID-19	68
<i>Манухіна О. М.</i> РІВЕНЬ ВІТАМІНУ D ПРИ ЧЕРВОНОМУ ПЛЕСКАТОМУ ЛИШАЮ ПОРОЖНИНИ РОТА У ЖИТЕЛІВ ПРИФРОНТОВИХ ТЕРИТОРІЙ	70
<i>Oleshko T. B., Larin O. V., Chaikin R. I.</i> INVESTIGATION OF THE EDNRA GENE POLYMORPHIC SITE INFLUENCE ON THE LARGE ARTERY STROKE DEVELOPMENT IN DEPENDENCE ON THE BLOOD PRESSURE LEVEL	71

Саме тому визначення рівнів ендотеліальних факторів (VEGF, ET-1, eNOS) разом з гормонами жирової тканини (лептин, адипонектин) та інтерлейкінами (IL-1 β , IL-10) у жінок з ожирінням та гестаційним діабетом вкрай важливе для обрання адекватного алгоритму ведення вагітності та, визначення перинатальних уражень, а за необхідності, індукції пологової діяльності для покращення материнських та перинатальних наслідків.

Список літератури

1. Genetic and inflammatory factors underlying gestational diabetes mellitus: a review /Watson Ray G., Zeng Q., Kusi P., Zhang H., Shao T., Yang T, et al. *Front Endocrinol (Lausanne)*. 2024. № 15. P. 1399694. DOI: 10.3389/fendo.2024.1399694.
2. Lakhno I. The Insight into Obstetric Care near the Front Line in Kharkiv. *Acta Medica Lituanica*. 2022. № 29(2). P. 187-95. DOI: 10.15388/Amed.2022.29.2.10.
3. Avramenko T., Makarenko M., Govsieiev D. Regulatory effect of endothelial dysfunction and microcirculation pathology in pregnant women diagnosed with diabetes mellitus. *J Glob Pharm Technol*. 2017. №11(9). P. 48-52.

УДК 616.12-005.4:[616.98:578.834COV]-036.8]-085.015.2

Мануйлов С. М.

асистент кафедри загальної практики –
сімейної медицини та внутрішніх хвороб
Запорізький державний медико-фармацевтичний університет

Михайловська Н. С.

д.мед.н., професор,
завідувач кафедри загальної практики –
сімейної медицини та внутрішніх хвороб
Запорізький державний медико-фармацевтичний університет

КОМБІНОВАНА ФАРМАКОТЕРАПІЯ ІШЕМІЧНОЇ ХВОРОБИ СЕРЦЯ ПІСЛЯ ПЕРЕНЕСЕНОЇ КОРОНАВІРУСНОЇ ІНФЕКЦІЇ COVID-19

Перспективним напрямком лікування ішемічної хвороби серця (ІХС) після перенесеного COVID-19 є застосування комбінованої терапії з використанням нейпропротектору фенібуту та екзогенного L-аргініну, який є субстратом для NO-синтази, проявляє антигіпоксичну, мембраностабілізуючу, цитопротекторну, антиоксидантну активність, є активним регулятором процесів енергозабезпечення та гормонального балансу [1, с. 60; 2, с. 337].

Мета роботи: дослідити ефективність комбінованої фармакоterapiї L-аргініном та фенібуту у хворих на ІХС після перенесеної коронавірусної інфекції COVID-19.

Матеріали та методи: у дослідження залучили 31 хворого на ІХС у Long-COVID періоді (через 12 тижнів і більше після перенесеного COVID-19 у середньоважкому та важкому перебігу), які були розподілені на 2 підгрупи

залежно від призначеного методу лікування: I підгрупа (n=15) отримувала базисну терапію ІХС (антитромбоцитарні препарати, статини, β-блокатори, ІАПФ і нітрати тривалої дії за необхідності); II підгрупа (n=16) отримувала базисну терапію ІХС та анемії із включенням екзогенного L-аргініну у дозуванні 1000 мг двічі на добу та фенібуту 500 мг двічі на добу перорально. Термін лікування складав 3 місяці від моменту призначення. Використовували наступні методи дослідження: ехокардіоскопію, добове моніторування ЕКГ за Холтером, шкалу HADS для діагностики тривожно-депресивних розладів (ТДР), Монреальську когнітивну шкалу МоСа для визначення когнітивних розладів.

Результати дослідження.

У пацієнтів з ІХС після перенесеної коронавірусної інфекції COVID-19 I підгрупи після проведеного базисного лікування через 3 місяці статистично значущих змін за шкалою МоСа як за середнім балом, так і за її складовими не відзначалось. Так, загальний середній бал змінився з 24,06 бали на 25,20 балів, що відповідає покращенню когнітивного статусу на 4,52% ($p>0,05$) на тлі базисної терапії. Після проведеного комбінованого лікування екзогенним L-аргініном та фенібуту у пацієнтів II підгрупи спостерігалось збільшення середнього загального балу за шкалою МоСа на 9,47% (24,09 бали проти 26,61 бал до та після лікування відповідно). При цьому найбільш виражене зростання середнього балу відбулося в рубриках «Мовлення» та «Пам'ять» ($p<0,05$).

Через 3 місяці після проведеного базисного лікування із включенням екзогенного L-аргініну та фенібуту спостерігалась суттєва редукція тривожно-депресивних проявів у пацієнтів II підгрупи порівняно з підгрупою, що отримувала лише базисну терапію ІХС. Так, у хворих на ІХС після перенесеної коронавірусної інфекції COVID-19, що отримували комбіноване лікування екзогенним L-аргініном та фенібуту, визначалось достовірне ($p<0,05$) зменшення загальних проявів тривоги на 35,97% (15,93 бал проти 10,20 бали) порівняно з I підгрупою, де відсоток склав 2,18% (15,13 бали проти 14,80 бали) відповідно. Загальні прояви депресії мали більш виражене зменшення ($p<0,05$) саме у пацієнтів II підгрупи на 20,81% (10,86 бала проти 8,60 бала) порівняно з пацієнтами, що отримували базисну терапію ІХС, у яких зміна склала лише 1,27% (11,00 балів проти 10,86 бала) відповідно.

Висновок: Під впливом комбінованого лікування із включенням екзогенного L-аргініну та фенібуту, спостерігається редукція показників тривожно-депресивного спектру, а також покращення когнітивного статусу за шкалою МоСа, що свідчить про позитивний вплив призначеної терапії на нейрокогнітивний стан хворих на ІХС після перенесеного COVID-19.

Список літератури

1. Clinical Effectiveness of L-arginin Supplementation in Patients with Coronary Artery Disease and Metabolic Syndrome / Н. С. Михайловська та ін. Family Medicine. 2019. № 2. С. 59–65. URL: <https://doi.org/10.30841/2307-5112.2.2019.175134>.

2. Cognitive impairment restoration in patients suffered with stroke during the post-COVID period / O. Stoyanov et al. Journal of Education, Health and Sport. 2022. Vol. 12, no. 2. P. 336–343. URL: <https://doi.org/10.12775/jehs.2022.12.02.034>.

УДК 61

Манухіна О. М.

К.мед.н., доцент

Доцент кафедри стоматології післядипломної освіти
Запорізький державний медико-фармацевтичний університет

РІВЕНЬ ВІТАМІНУ D ПРИ ЧЕРВОНОМУ ПЛЕСКАТОМУ ЛИШАЮ ПОРОЖНИНИ РОТА У ЖИТЕЛІВ ПРИФРОНТОВИХ ТЕРИТОРІЙ

Червоний плоский лишай ротової порожнини (ЧПЛ ПР) — автоімунне захворювання, яке, зазвичай, проявляється тривалими епізодами загострення та ремісії і вирізняється різноманітним клінічним проявом. Етіопатогенез цієї патології досі остаточно не визначений. Лікування не має певної стратегії і часто залишається складним завданням [1, р. 2964; 2, р. 617]. Вітамін D бере активну участь у патогенезі захворювань, викликаних імунізацією, а також може сприятливо впливати на здоров'я порожнини рота. Він має протизапальні та імуномодуючі властивості, а також регулюючий вплив на проліферацію та диференціювання кератиноцитів; що дає можливість припустити його можливу роль при лікуванні ЧПЛ ПР [3, р. 269; 4, р. 138]. Враховуючи вищенаведене, метою дослідження було визначення рівня вітаміну D у пацієнтів з різними формами ЧПЛ ПР. Дослідження проводилося серед населення прифронтових територій південно-східної України. Група спостереження складалася з 23 пацієнтів з типовою, ерозивно-виразковою, ексудативно-гіперемічною та гіперкератотичною формами червоного плоского лишая ротової порожнини, які проходили обстеження та комплексне лікування протягом 2022 – 2024 років. При обстеженні застосовували традиційні клінічні і лабораторні методи, рівень 25-гідроксівітаміну D (25(OH)D) визначали методом ІФА (аналізатор і тест-система EUROIMMUN, Німеччина). Середній вік обстежених склав 52,7 років. Всі пацієнти мали супутню загальносоматичну патологію і захворювання тканин пародонту, а також страждали від різного ступеня депресії, тривоги та стресу. У жодного з обстежених пацієнтів рівень вітаміну D не відповідав показникам клінічної норми. В одному випадку виявлений важкий дефіцит (4 нг/мл), в 5 – дефіцит (показник коливався в межах 5 – 9 нг/мл), у 17 – ризик дефіциту (10 – 18 нг/мл). Середній показник склав 14,4 нг/мл. Ми не виявили сталого зв'язку між клінічною формою ЧПЛ ПР та рівнем вітаміну D в сироватці крові обстежених. Виявлені зміни спонукали до включення в комплексне лікування пацієнтів з ЧПЛ ПР препаратів вітаміну D. Вибір препарату, дозування та тривалість курсу лікування визначалися інтерністами, які проводили лікування